

Op 17 februari 2020 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Arjan Brouwer van de fractie Democratisch Platform Enschede en de heer Alberto Blömer van de fractie PVV gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Afgelopen week hebben we kunnen horen dat de kosten die gepaard gaan met de energietransitie, waarbij o.a. de afkoppeling van aardgas behoort, fors duurder gaat uitpakken. Democratisch Platform Enschede maakt zich tezamen met de Partij van de Vrijheid zorgen over het plan van gemeente Enschede om stadsdeel Tweekelerveld los te koppelen van het aardgas. Dat deden zij al voor dit nieuws aangezien geen wijk in Nederland met elkaar vergelijkbaar is en desbetreffende inwoners zich onder dwang laten inlijven door de klimaatkerk, zonder dat nog iemand exact weet welke financiële gevolgen deze bizarre maatregel met zich meebrengt. Met oog op de huidige berichtgeving is de kans niet alleen aanzienlijk, maar 100% aanwezig dat de toegezegde rijkssubsidie voor deze pilot grote financiële gevolgen gaat hebben voor de inwoners van Tweekelerveld en de begroting van gemeente Enschede, indien deze door haar bekostigt moeten worden.

DPE stelt daarom samen met de PVV het college de volgende vragen:

1. Is het college op de hoogte dat de energietransitie duurder gaat uitpakken dan voor een week geleden verwacht?

Er zijn onlangs enkele berichten in de media geweest over de doorrekening van de kosten van de energietransitie die door het Planbureau voor de leefomgeving (PBL) zijn gemaakt. De strekking van deze berichten was dat de kosten van de energietransitie voor woningeigenaren hoger uitvallen.

Een belangrijke nuancering ontbreekt hier: er is een verschil in nationale kosten (zoals onlangs berekend door het PBL) en de kosten voor de individuele eindgebruiker. Dit zijn twee verschillende dingen, die niet door elkaar moeten worden gehaald.

De brief "Reactie op kosten verduurzaming PBL en schriftelijke beantwoording vragen AO Klimaatakkoord Gebouwde Omgeving 12 februari 2020" van minister Knops van BZK stelt dat er, aanvullend op het PBL onderzoek naar de nationale kosten, momenteel verschillende onderzoeken lopen die kijken naar de individuele eindgebruikerskosten. De verwachting is dat de uitkomsten hiervan voor de zomer aan de Kamer worden aangeboden. Voor het kabinet blijft voorop staan dat de transitie haalbaar, betaalbaar en rechtvaardig moet zijn. Dit uitgangspunt onderschrijven wij in Enschede ook.

2. Gaat gemeente Enschede in overleg met het rijk over een aanpassing van de subsidietoezegging?

We bereiden momenteel een subsidieaanvraag voor Tweekelerveld als proeftuin Aardgasvrije Wijken voor. Er is op dit moment dan ook geen sprake van een subsidietoezegging.

3. Kan het college na ontvangst van de huidige subsidietoezegging de uitvoering van de pilot weigeren indien aanvullende rijkssubsidie of indexatie uitblijft?

Zie ons antwoord op vraag 2; er is op dit moment geen sprake van een subsidietoezegging.

4. Uit welke middelen denkt het college de pilot te kunnen financieren indien de kosten niet kunnen worden gedekt door gereserveerde gelden?

Wij verwijzen u naar onze antwoorden op de voorafgaande vragen.

5. Dwingt het rijk gemeente Enschede om dit jaar aan te vangen met de voorbereiding van de pilot, of gebeurt dit op eigen initiatief van de gemeente Enschede?

Het Klimaatakkoord, dat ook door de VNG is ondersteund, stelt als doel dat de gebouwde omgeving van heel Nederland in 2050 aardgasloos is. Om dit te bereiken, moeten er voor 2030 al flinke stappen zijn gezet. Dit betekent dat elke gemeente in Nederland aan de slag zal moeten met deze opgave. In Enschede hebben we gekozen om te starten in Tweckelerveld.

6. Welke garantie biedt gemeente Enschede haar inwoners dat zijn geen ongewenste (meer)kosten maken aan hun woning met betrekking tot isolatie en loskoppeling van gas?

Zoals reeds aangegeven, onderschrijven wij dat de energietransitie haalbaar, betaalbaar en rechtvaardig moet zijn. Het streven naar woonlastenneutraliteit, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord, is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Het isoleren van een woning is echter altijd een goed idee, om zo energie te besparen. Energiebesparing is niet alleen goed voor het milieu (want: energie die niet wordt verbruikt, hoeft ook niet opgewekt te worden), maar ook voor de portemonnee van de bewoners van Tweckelerveld en heel Enschede. Door beter te isoleren kan bespaard worden op de energierekening. Het isoleren van een woning hoeft ook niet in één keer, maar kan juist heel goed in fases gebeuren, aansluitend bij natuurlijke onderhoudsmomenten. Zo kan elke bewoner dit in zijn eigen tempo doen.

7. Houdt het college er rekening mee dat zij geen inzicht heeft in verborgen armoede en de huishoudboekjes van haar inwoners en minderbedeelden slachtoffer kunnen worden van "energiearmoede" indien gemeente Enschede de energietransitiekosten aan hen presenteert? Zo ja, hoe denkt zij dit te gaan ondervangen en zo nee, hoe denkt zij dit te kunnen verantwoorden?

Zoals reeds aangegeven, onderschrijven wij dat de energietransitie haalbaar, betaalbaar en rechtvaardig moet zijn. Hierbij hebben we oog voor armoede, maar ook voor financiële kansen in Tweckelerveld en in andere delen van de stad.

Enschede, 10 maart 2020

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

dr. G.O. van Veldhuizen